428/883

Дорогий і любий Друже мій! Сердечно Вам
благодарю за Ваш лист і вибачайте, що Вам на такім
грубім листовім папері, але в мене нема іншого
го, а тут купувати не хочеться. Я нічого тут (без) таких
вістий, що у нас робиться й діється; про смерть Ан-
тоновича дізнав ся з корреспонденток моєї жінки
та такоїж картки д-ра Л. Косака, його фобродія,
що був мене безпечно і тепер дбає за моє здоровля
більше як я сам. Не читаю ніяких газет ані не при-
біг собі ніяких книжок, бывше отонди вони мені
при всім моїм зацікавленю нічим. Що до мого ви-
дання Шевченка, то я одної ночі в такійже галюціна-
ції як та, що прислала мені Ваш сріблїстий лист, був
прийнятий на пропозіцію засіданю петербурського
Наукового товариства ім. Шевченка, в котрім предсі-
датель довго і дуже вельмо говорив про мою по-
правку до „Катерини" і про Ваші відносини до тої
поправки і до якогось нікому невідомого Польського
видання якоїсь частини Катерини з такою самою
лекцією, яку я помістив у своїм тексті, зазначивши в
нотці, що на мою думку такі не такие треба читати
те місце. Ніякої польської редакції Катерини я не
знав і не знаю і свою поправку зробив на власну руку
і не читав її, а зазначив виразно, що є моя конъ-
тура, а дотеперішній текст виглядає так і т. д.
При тім предсідатель Наук. тов. ім. Шевч. Сергій Ро-
ман висловив своє обурене на моє видання Шевч.
з моїми конъектурами і з моїми варіантами і з мо-
їми поправками в тексті Шевченка, який повинен
бути нетикаваний сурвоти подлаю вже якого офіціяль-
ного тексту, якого уложена має бути повірене Вам і
мені разом, не varietur. Нарешті на всі поправки,
на всі варіанти, на всі видання наук. тов. у Львові,
і на всю Галичину і на всю Україну Сергій Ро-
манов радив плювать, а цудитися під протекто-
рат великого Українця і святого пророка Івана Фран-
ковського, котрий одинокий скаже нам вірне слово
про Шевченкову „Катерину" і варіянти польського
видання і про свої варіянти і про зміни робити, і
просить вислати до нього депутацію з наших Дорого-
повських і одного Перонова. Депутацію вислано і вона

428/883

(на думку св. Івана Хрисостомського)

принесла відповідь, що нікакої України нема і не мо-
же бути, нікакий Шевченко не був і не має нікакого пра-
ва бути якимсь українським поетом і нічого обще-
ствоїзнавчого не може бути і викладати своїмати в
Адміралтейськім Кругові, і він сам нікакий Україні-
нець і не хоче нічого спільного з якимсь об-
ществом ім. Шевченка.

Потім нагадує в реферат одного Розкольових про на-
рис подорожі Тараса Розкольова по всіх морях відо-
мих і невідомих дой і по всіх із тих морей вотіка-
ючих ріках. Напитаний, чи не надрукував би що пра-
цю в нашім накладом, він відповів, що не має ніяко-
го накладу і не може давати на нього нічого, бо не
має сам нічого крім довгів. Тоді референт зробив
висновок: пропонує зложенне его Превосходитель-
ство о его пребуванню по всіх судоходних и неудоб-
ствим морям з Клаку его Превосходительства
и доставителю предлагає здоровлювіе собственно-
ручно зложенне з вотирать свою собственную
старую лапу.

Ну, та тоді про мистифікацію, якої зазнав Шевченко
на своїм лінійськім лежанці. Що до Вашого проекту
повнішого видання Шевченка, то я, розуміється,
не маю нічого проти того, щоби ми оба колективно ста-
рались вишукати всі прерогативи або пекельні місця
в „Кобзарі". І мені здається, що тепер легше
буде зробити, як давнійше, коли відомо було дуже
багато варіантів від тих, яких нагарбали Варіяцьких
Кінців в Росії. Нема нічого сумніву, що їх обо-
лишних недрукованих віршів Шевченка на-
бериться ще багато в друкованих або невідо-
ми домашніх автографах. А нема і Вам діло справді
таке Коректорське тай тоді.

Що до мойого побуту в Лінійку, то я не думаю,
щоб бути мені тут до кінця війни. Як тільки
скінчу той курс лічення, який присудить мені лікарь,
зараз виїду звідси до дому і побудем нічого нового
, особливо в бібліотеці роботи, бо не чую вже
нікакої мети, але буду дати вести свої примовідки
та видання монографічної і мовознавчої літератури
та приватні наукові праці, що рівні інтересні
для мене, і при етнографічні курсі або прохнаці
(теми)

українські пісні, для яких нового вивчення
маю преобгатий порівняний матеріял у виписках
у Гайльда і взагалі Критичних видань. Тут я не
кою ся пісенної критики, бо і методичні і річево будуть
стояти на всіх основах новочасної людської думки
і культури.

Житє в Німеччину дуже дешеве і досить добре, дешеве
вино власного виробу, печенье і дуже добре, якого
літра коштує одну корону і яке дасть сватати і не
шкодить нічого. Так тут не особливий; останні мар-
та і отсей перший квітня зовсім холодні і непривітні
і нічим не лінні нашої східної Галичини. А
ще тут почнеться серпень, найде богато
всякого літнього напитва, полежкання поро-
жніють у десятеро і до Карлсбаду буде неймовірний
шток. Для того добре, що я попав сюди перед
серпнем, хоч і в не привітну погоду, але можу лікувати
мій здоровля і лічитися, хоч у ве-
ликій борці пацієнтів. Гостив би по виїзді, Німе-
ка побути ще хоч кілька тижнів на березі Балти-
тицького моря, в Данії або Ловрані, де живе на-
ша письменниця Надія Кибальчиш (Галицька Козло-
ва) з своїм хорим Чоловіком, прекрасна людина, якою
познайомити ся більше ніяка дуже хотіло би. Та
не знаю, чи вистане мені грошей, яких у мене не-
ма хиба 200 крон та дещо дрібних, але знаю ще,
скілько тут треба буде заплатити лікарю і за деякі
ліки і за житє у шинкарського хозяїна Павлачка
та його ніжної, хоч уже старшої, але дуже прудкої
і говіркої хозяйки. Побачимо ще, як що буде;
а тепер я чую себе ще не дуже ослабленим та нездо-
ним до якої серйозної роботи крім механічного,
корректорського ремесла.

Дуже мене тішить, що вам подобалися мої Дмитро-
чанка. Вони у мене лежали якоїсь на серці і якоїсь
сильний обовязок на душі і я видав їх совісно, без
ніяких дрібок непрацюючих для мене місць і лінок.
Нехай Бодай, що я не на рожнах виріс і що мої учителі
не трактували мене поблажливо і часом коли було
дещо або перед і небуло за що, але за будущі дурниці.
не маю ніякої претензії ні на що вибіті, ні на признан-
ня ні лайку, але було би добре, як би Ви написали дещо про
ті листи, особливо не особисто, а загального характе-
ру, як прочитка до характеристики людської

428/883

Franko

і сущівної індівідуальности, проте ж цінніщої для нас і державного і національного погляду, як усе неоцінене стійні мислі. Він один окрім Тараса Шевченка був найдужо наскрізь оріґінального і щирого, зар. нікчемного в собі і неприступного до чадної переміни в своїх не раз нагнених, а часто вроджених йому принципах основа на щиро-людський загальний толеранції та бистрій і неохибній орієнтації в кождій політичній чи політичній чи національній справі. Для то. то його мета навіть таке великеньке значіння і їх любе бадане отворить собі нові горизонти науки і розвою і буде найпевнійшою запорукою ніж усіх творів, що ми не пропадемо, коли та, Кант великий і малий духових творів нашого народа. Якимнікремним та некультурним те но. освітним погляду а все перед тим і якимнекультурним та неосвітним мовним сів все мовлять ві за мовне, надуті на своїх рабських та тих інстинктах, неотесані, нетерпеливі, занятті бережудою політикою і неудібні навіть ціти до простого народа та служити його (нелюдям, але добре поняттям мотрєвам і інтересам.

Сподаєтеся, що зачаракаєся і тому Вас у своїм інтимну свободою своїх мотивів. Ґрунтано Вас за головіка відносно всякого добра, якщо я так маю стрівав у своїм знедоленім житю. Нехай вони мотивають Вам для зміцнення моєї віри неуклонної і всякої чистої щирости, якої я ніяк не порушю гарезд, а кидаю ся на неї сякою прикаяно та прикаяно, щоб замовити не. сетний мій вирок тим будь, аби все одурити до решти.

Кінчу свій лист проханою-вибачати мені слова, коли вони деяку недоладні і мати мене в своїй памяти.

Ваш Іван Франко

Львів д. 1 січня 1908 р.